

КРОПИВНИЦЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

ДЕВ'ЯТОЇ СЕСІЇ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

від " ____ " _____ 2024 року

№ _____

**Про затвердження Програми створення
і використання зелених насаджень
на території Кропивницької міської
територіальної громади на 2024-2027 роки**

Керуючись статтями 143, 144 Конституції України, пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", пунктом 13 частини першої статті 91 Бюджетного кодексу України, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», Правилами утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року № 105, Кропивницька міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Програму створення і використання зелених насаджень на території Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки, що додається.

2. Включити Програму створення і використання зелених насаджень на території Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки до Програми економічного і соціального розвитку Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2026 роки (Програми відновлення).

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань екології, земельних відносин та комунальної власності та заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради О.Мосіна.

Секретар міської ради

Олег КОЛЮКА

Галина Негода 35 83 57

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кропивницької міської ради
"___" _____ 2024 року № _____

ПРОГРАМА
створення і використання зелених насаджень на території
Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки

ЗМІСТ

I. Паспорт Програми	3
II. Загальні положення	4
III. Аналіз ситуації та визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма	4
IV. Мета Програми	5
V. Обґрунтування шляхів розв'язання проблеми та оцінювання гендерного впливу заходів	5
VI. Завдання та заходи щодо реалізації Програми	6
VII. Очікувані результати виконання Програми	7
VIII. Фінансове забезпечення виконання Програми	8
IX. Координація та контроль за виконанням Програми	8
X. Додаток:	
1.Завдання та заходи щодо реалізації Програми	

I. ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Програма затверджена:	Рішенням міської ради від "___" _____ 2024 року № _____				
2.	Проект Програми погоджено	Рішенням виконавчого комітету міської ради від "___" _____ 2024 року № _____				
3.	Ініціатор розроблення Програми	Департамент містобудування та земельних ресурсів Кропивницької міської ради (далі – ДМ та ЗР КМР)				
4.	Розробник Програми	ДМ та ЗР КМР				
5.	Співрозробники Програми	-				
6.	Відповідальний виконавець Програми	ДМ та ЗР КМР				
7.	Учасники Програми	ДМ та ЗР КМР				
8.	Терміни реалізації Програми	2024-2027 роки				
9.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет міської територіальної громади (далі – БМТГ)				
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, усього, у тому числі:	Усього, тис. грн	у т.ч.:			
			2024	2025	2026	2027
		кошти державного бюджету	-	-	-	-
		кошти обласного бюджету	-	-	-	-
		кошти бюджету міської територіальної громади	32 700,0	2700,0	10000,0	10000,0
	кошти інших джерел	-	-	-	-	
11.	Керівник Програми	Директор департаменту містобудування та земельних ресурсів – головний архітектор міста				

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма створення і використання зелених насаджень на території Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до:

Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України 10 квітня 2006 року № 105, (далі – Правила);

Бюджетного кодексу України;

Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;

Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, яка затверджена рішенням Кіровоградської обласної ради від 12 березня 2020 року № 743;

інших нормативно-правових актів, у тому числі з питань гендерної рівності, створення безбар'єрного простору в Україні, впровадження заходів енергозбереження.

III. АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Проблема старіння дерев та погіршення їх якісного стану є загальним явищем, яке може виникати з ряду причин. Перш за все, дерева як будь-які інші живі організми піддаються процесу старіння, що призводить до поступового зниження їхньої життєвої активності та росту.

Крім того, на якість дерев впливають також екологічні фактори, такі як забруднення повітря, ґрунту та води, погодні умови, шкідники та хвороби.

Однією з ключових проблем є зростання концентрації шкідливих речовин у навколишньому середовищі, що може призводити до загострення різноманітних захворювань та порушення функціонування різних систем в деревах. Також важливим аспектом є несприятливі погодні умови, такі як посуха, заморозки, вітрові пошкодження, що можуть впливати на стан дерев та їхню життєздатність.

З часом зелені насадження, які досягли вікової межі, піддаються фаутиності (грибкова захворюваність стовбурної та гіллячної частини), всихають та створюють у такому стані аварійно небезпечні умови для оточуючого середовища.

Усереднена вікова межа експлуатації деревних і чагарникових рослин в населених пунктах повільноростучих дерев листяних порід і хвойних порід (липа, каштан, ясен тощо) на територіях парків, скверів – 90 років,

вулиць – 60 років, швидкоростучих порід (акація, тополя, береза, верба тощо) на територіях парків, скверів – 70 років, вулиць – 45 років.

У зелених насадженнях Кропивницької міської територіальної громади (далі – Громада) переважають дерева віком 50-80 років. За видовим складом до 80 % від загальної кількості рослин – це липа дрібнолиста, гіркокаштан, береза повисла, тополя пухова та пірамідальна, акація, клен татарський, клен ясенелистий та гостролистий. Це свідчить про необхідність оновлення зелених насаджень на території Громади.

При обстеженні об'єктів із зеленими насадженнями з'ясовано, що для їх оновлення необхідно спочатку здійснити видалення незадовільних та аварійно небезпечних дерев, корчування пнів, а також видалення порослі дерев та кущів.

Зелені насадження мають значний вплив на екологію та стан людини. Вони сприяють збереженню біорізноманіття, оздоровлення атмосферного повітря та покращення його складу: збагачення його киснем та очищення від шкідливих домішок, регулювання температурного режиму і вологості повітря, зменшення викидів CO₂ в атмосферу, захищають від сильних вітрів, зменшують рівень шуму та стресу, підвищують якість життя, а також позитивно впливають на фізичне та психічне здоров'я людини.

IV. МЕТА ПРОГРАМИ

Покращення якісного стану зелених насаджень на території Громади шляхом їх створення і використання, формування зелених зон з високодекоративних, стійких до несприятливих умов навколишнього природного середовища насаджень.

V. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ВПЛИВУ

Програма направлена на покращення якісного стану зелених насаджень на території Громади, забезпечення збалансованого розвитку міських зелених зон шляхом їх оновлення з урахуванням екологічної ситуації, збільшення зелених насаджень цінними в декоративному і біологічному відношенні породами, а також їх асортименту, що сприятиме поліпшенню видового складу зелених насаджень.

Система зелених насаджень – один з найважливіших факторів у створенні найкращих екологічних, мікрокліматичних, санітарно-гігієнічних життєвих умов для населення. Вона формує ландшафти, є місцем повсякденного відпочинку населення, покращує природне середовище, є природними біофільтрами повітря, води і ґрунтів.

Саме тому необхідні довгострокові комплексні заходи з підбору асортименту, оновлення існуючих насаджень, створення нових об'єктів, зелених зон житлових масивів з використанням стійких видів і форм деревних та чагарникових рослин.

Програма реалізується за такими напрямками:

- створення нових об'єктів зеленого господарства, що дасть змогу покращити якісні та кількісні показники зон загального користування, обмеженого користування, спеціального призначення;
- відновлення естетично-виховної функції зелених зон;
- забезпечення озелененням невпорядкованих територій;
- заміна насаджень, які мають незадовільний стан та досягли вікової межі;
- збільшення кількості видів і якості зелених насаджень.

Завдання і заходи, передбачені Програмою, є перш за все людиноорієнтовані:

враховують потреби осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;

забезпечують рівний доступ до участі в заходах чоловіків і жінок, хлопців і дівчат;

не містять положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок або чоловіків у соціально-економічній сфері, доступі до інфраструктури та послуг, у сфері підприємництва, зайнятості праці та отриманні винагороди за неї;

в короткостроковій або довгостроковій перспективі не матимуть впливу на погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловіків.

VI. ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

До основних заходів Програми відносяться:

видалення порослі дерев та кущів, скошування трави, видалення аварійних та незадовільних дерев, корчування пеньків, підготовка місць під озеленення, висадження зелених насаджень, утримання їх протягом весняно-літнього періоду, взяття на баланс балансоутримувачем для подальшого догляду (додаток до Програми).

Об'єкти, які пропонуються для створення і використання зелених насаджень, орієнтовно передбачають посадковий матеріал - Клен гостролистий Крімсон Сентри, Магнолія, Гінкго білоба, Робінія, Клен кулеподібний, Катальпа, Павловнія, Тюльпанове дерево, Гліцинія, В'яз плакучий, слива Пісарді, Бобовник, Сосна, Ялина, різновидність барбарису Тунберга, Ялівець тамариксовий, Ялівець скельний, Вейгелла, Кліматіс, Кизильник горизонтальний, Кизильник блискучий, Гібіскус, різновидність Спіреї, різновидність Гортензії, різновидність Вереса, різновидність Піраканти та інші декоративні зелені насадження.

Передбачається часткове озеленення вулиць зеленими насадженнями, стійкими до загазованості та запиленості, породами дерев (різноманітність Клен гостролистий і сріблястий, Липа дрібнолиста і широколиста та інші), хвойні найменш стійкі в складних екологічних умовах.

Пропозиції враховують посадковий матеріал хвойних, листяних порід дерев та чагарників розсадників із закритою кореневою системою (Полтавської та Черкаської областей) та лісових господарств Кіровоградської області, а також наявний посадковий матеріал дерев та кущів комунального підприємства «Благоустрій» Кропивницької міської ради».

Враховуючи Закон України «Про благоустрій населених пунктів» яким визначено, що на об'єктах благоустрою забороняється самовільно створювати, пошкоджувати або знищувати газони, самовільно висаджувати та знищувати дерева та кущі, зазначені пропозиції пройдуть погодження балансоутримувачів комунікаційних мереж водо-, теплопостачання та водовідведення, телекомунікаційних і кабельних електромереж.

VII. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Очікуваним результатом реалізації заходів Програми є оновлення зелених насаджень та розширення рекреаційних можливостей існуючих зелених зон за рахунок максимального озеленення.

Ефективність Програми полягає в тому, що виконання заходів надасть можливість упорядкувати вже існуючі об'єкти та відновити естетично-виховні функції зелених зон.

Реалізація заходів Програми дозволить:

- привести якість та кількість зелених насаджень до нормативних;
- провести омолодження існуючих парків, скверів шляхом вирубування сухостійних, аварійних та небезпечних дерев з заміною їх на нові;
- забезпечити озеленення невпорядкованих територій згідно з державними будівельними і санітарними нормативами;
- поліпшити стан навколишнього природного середовища, його естетичні та екологічні складові;
- запобігти травматизму та нещасним випадкам шляхом вирубки небезпечних дерев.

Крім того озеленення та благоустрій мають найбільше соціальне значення - створення сприятливих безпечних умов для жителів міста, поліпшення архітектурно-художнього вигляду території та покращення екологічної ситуації.

Реалізація Програми передбачає щорічне збільшення та омолодження зеленого фонду міста, що сприятиме покращенню навколишнього природного середовища, в перспективі підвищення показників озеленення за рахунок відновлення посадок новими зеленими насадженнями.

VIII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Витрати на реалізацію заходів, передбачених Програмою на 2024-2027 роки, в розрізі джерел фінансування здійснюється за рахунок коштів бюджету Кропивницької міської територіальної громади та інших незаборонених джерел фінансування.

Заходи Програми та їх фінансування наведено у додатку.

IX. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координацію діяльності, пов'язаної з реалізацією Програми, а також контроль за виконанням заходів Програми, здійснює департамент містобудування та земельних ресурсів Кропивницької міської ради.

Контроль за виконанням Програми здійснюється постійною комісією міської ради з питань екології, земельних відносин та комунальної власності.

Додаток
до Програми створення і використання
зелених насаджень на території
Кропивницької міської територіальної
громади на 2024-2027 роки

**Завдання та заходи щодо реалізації
Програми створення і використання зелених насаджень на території Кропивницької міської
територіальної громади на 2024-2027 роки**

№ з/п	Завдання Програми	Виконавці	Заходи Програми	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн у тому числі:				Очікуваний результат				
						2024	2025	2026	2027	Назва показника	Значення			
											2024	2025	2026	2027
1	Створення і використання зелених насаджень	ДМ та ЗР КМР	Видалення порослі дерев та кущів, скошування трави, видалення аварійних та незадовільних дерев, корчування пеньків, підготовка місць під озеленення, висадження зелених насаджень на території Кропивницької міської територіальної громади (Лісопарк «Сосновий», Гай Десантників, сквер «Першого Єлисаветградського трамвая», сквер Праведників народів світу, частина території парку «Захисників	2024-2027	БМТГ	2700,0	10000,0	10000,0	10000,0	Витрат: запланований обсяг коштів на виконання заходу, тис. грн.	2 700,0	10000,0	10000,0	10000,0
										Продукту:				
										а) Видалення порослі, га	14,5	-	-	-
										б) Скошування трави, га	-	14,5	-	-
										в) Видалення дерев, од.	-	76	100	100
										г) Корчування пнів, од	-	76	150	150
										д) Підготовка та озеленення об'єктів, м ²	-	36900	15300	14 200
										Ефективності: (середня вартість)				
										а) Видалення порослі, 1 га/тис. грн	186,0	-	-	-
										б) Скошування трави, 1га/тис. грн	-	75,9	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
			правопорядку» по вулиці Вокзальній, уздовж вулиці Євгена Чикаленка, уздовж проспекту Університетського та часткове озеленення вулиць Кропивницької міської територіальної громади)							в) Видалення дерев, 1 од./тис. грн	-	18,0	20,0	22,0
										г) Корчування пнів, 1 од./тис. грн.	-	2,0	2,2	2,5
										д) Підготовка та озеленення об'єктів, м ² /тис. грн	-	0,200	0,500	0,500
										Якості: відсоток виконання поставленого завдання а) Видалення порослі б) Скошування трави в) Видалення дерев г) Корчування пнів д) Підготовка та озеленення об'єктів	100%	100%	100%	100%
				Всього	БМТГ	2700,0	10000,0	10000,0	10000,0					

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення міської ради № 2158

"Про затвердження Програми створення і використання зелених насаджень на території Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки"

Розробником проєкту рішення є департамент містобудування та земельних ресурсів Кропивницької міської ради.

Проєкт рішення "Про затвердження Програми створення і використання зелених насаджень на території Кропивницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки" (далі – Програма) підготовлений відповідно до статті 140, 146 Конституції України, статті 26 та 33 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

Даний проєкт рішення підготовлений з метою реалізації завдань та заходів Програми за рахунок коштів спеціального фонду бюджету територіальної громади (цільовий фонд соціально-економічного розвитку Кропивницької міської територіальної громади) та загального фонду бюджету міської територіальної громади.

Всього планується використати 32 700,0 тис. грн., в тому числі:

2024 рік - 2 700,0 тис. грн

2025 рік - 10 000,0 тис. грн

2026 рік - 10 000,0 тис. грн.

2027 рік - 10 000,0 тис. грн.

У результаті виконання Програми передбачається виконання завдань та заходів які враховують видалення аварійних та незадовільних дерев, кочування пнів, підготовка місць для озеленення, висадження та утримання зелених насаджень протягом весняно-літнього періоду, взяття їх на баланс балансоутримувачем для подальшого утримання та догляду на території Кропивницької міської територіальної громади на об'єктах Лісопарк «Сосновий», Гай Десантників, сквер «Першого Єлисаветградського трамвая», сквер Праведників народів світу, частина території парку «Захисників правопорядку» по вулиці Вокзальній, а також часткове озеленення вулиць Євгена Чикаленка, проспекту Університетського та інші.

Об'єкти, які пропонуються для створення і використання зелених насаджень, орієнтовно передбачають посадковий матеріал - Клен гостролистий Крімсон Сентри, Магнолія, Гінкго білоба, Робінія, Клен кулеподібний, Каталпа, Павловнія, Тюльпанове дерево, Гліцинія, В'яз плакучий, слива Пісарді, Бобовник, Сосна, Ялина, різновидність барбарису Тунберга, Ялівець тамариксовий, Ялівець скельний, Вейгелла, Кизильник горизонтальний, Кизильник блискучий, Гібіскус, Кліматіс, різновидність Спіреї, різновидність Гортензії, різновидність Вереса, різновидність Піраканти та інші декоративні зелені насадження.

Передбачається часткове озеленення вулиць зеленими насадженнями стійкими до загазованості та запиленості, породами дерев (різновидність Клен гостролистий і сріблястий, Липа дрібнолиста і широколиста та інші), хвойні найменш стійкі в складних екологічних умовах.

Пропозиції враховують посадковий матеріал хвойних, листяних порід дерев та чагарників розсадників із закритою кореневою системою (Полтавської та Черкаської областей) та лісових господарств Кіровоградської області, а також наявний посадковий матеріал дерев та кущів комунального підприємства «Благоустрій» Кропивницької міської ради».

Враховуючи Закон України «Про благоустрій населених пунктів» де визначено, що на об'єктах благоустрою забороняється самовільно створювати, пошкоджувати або знищувати газони, самовільно висаджувати та знищувати дерева та кущі, тому дані пропозиції пройдуть погодження балансоутримувачів комунікаційних мереж водо-, теплопостачання та водовідведення, телекомунікаційних і кабельних електромереж.

Проект рішення буде внесено на розгляд Виконавчого комітету Кропивницької міської ради, постійними комісіями міської ради з питань екології, земельних відносин та комунальної власності та з питань бюджету та податкової політики.
